

[Ministeren for offentlige arbejder.]

omstændighed, at man fra de kommunale organisationers side har været, hvad skal jeg sige, nødt til at gå imod lovforslaget, har gjort et vist indtryk, og at ikke mindst det, at amtskommunerne er gået imod forslaget, har gjort et vist indtryk inden for det parti, som det ærede medlem repræsenterer, og det er der jo ikke noget at sige til. Men jeg tror nu nok, at vi under den kommende udvalgsbehandling kan få overbevist det ærede medlem og hans parti om, at det, der her foreslås, er det principielt rigtige. Det ærede medlem fremførte jo en række betragtninger, der i og for sig førte til det samme.

Jeg tror, at det ærede medlem hr. Holmberg i nogen grad tager fejl, når han mener, at man godt på det bestående lovgrundlag kan lade det høje ting bestemme i de enkelte spørgsmål om at bygge hovedlandeveje eller motorveje. Det er nemlig sådan, at det er nødvendigt at ændre lovgivningen. I øjeblikket er det sådan, at det er kommunerne, der er bygherrer, det er amtsrådene, det er bykommuner, sognekommuner og bymæssige bebyggelser, der står som bygherrer, og sådan som lovene af 1957 og 1958 er affattet, har folketinget ingen beføjelse til at beskæftige sig med disse spørgsmål. Det er bl. a. det, der blev kritiseret ved forskellige lejligheder i fjor; på et spørgsmål fra det ærede medlem hr. H. C. Toft måtte jeg sige, at sådan som ordningen nu engang er formuleret og gennemført, kan man ikke i folketinget træffe beslutninger om disse spørgsmål. Det var linjeføringen af en eventuelt kommende motorvej i Jylland, der var på tale dengang, men det ligger i virkeligheden sådan, at hvor det drejer sig om vejanlæg på alle områder, er det i øjeblikket kommunerne, der er bygherrer, og det er en af årsagerne til, at vi må foretage en ændring — for i virkeligheden at tilfredsstille til alle sider i det høje ting — i retning af, at det bliver folketinget, der kommer til at træffe beslutningerne.

Dette er sådan set ikke den væsentligste årsag. Den væsentligste årsag er, at udviklingen er gået, som den er, at det — således som det ærede medlem hr. Horn var inde på — ikke længere er de kommunale interesser, der i så høj grad er knyttet til

motorvejene og hovedlandevejene, men det i højere grad er landsdelenes for ikke at sige hele landets afgørende vé og vel, disse veje skal tjene, og derfor er det en naturlig ting, at man går væk fra, at de kommunale myndigheder skal være bygherrer, og går over til, at staten skal være bygherre på disse områder.

Det gør det jo lettere, når man i forvejen er nået så langt, som vi er nået i lovgivningen med hensyn til betalingssspørgsmålet. Det havde ligget væsentlig vanskeligere, hvis man havde haft en opdeling med 50 pct. af udgifterne til staten og 50 pct. til kommunerne; så havde det nok været vanskeligere at gå over til en nyordning. Men sådan som betalingsforholdet har udviklet sig, hvor praktisk talt betalingen i dag op til 99 pct. af udgifterne til motorvejene og op til 95 pct. af udgifterne, hvor det drejer sig om hovedlandeveje og broanlæg, er lægges af staten, er det ikke så vanskeligt at tage det sidste skridt og gå over til at gøre vejene til statsveje.

Nu vil jeg gerne sige til det ærede medlem hr. Holmberg — og det gælder også andre ærede ordførere — at vi på ingen måde beklager os over det arbejde, som kommunerne hidtil har udført. Jeg har sagt i min fremsættelsestale og vil gerne gentage det her, at jeg mener, der har været et udmærket samarbejde mellem ministeriet for offentlige arbejder og vejdirektoratet på den ene side og de kommunale myndigheder på den anden side, og det foreliggende lovforslag er da også formuleret sådan, at vi fortsat skal bevare dette samarbejde. Vi tænker på ingen måde på at bygge en ny administration op. Vi tænker på at bruge amtsvejvæsenene, sådan som de nu engang er indrettet med de tekniske fordele, de har ved, at de har mandskabet derude. Det samme gælder med hensyn til bykommunerne; samarbejdet fortsætter mellem staten og kommunerne, sådan at man udnytter den arbejdskraft, der er til stede.

Jeg tror simpelt hen ikke, det vil være muligt, i hvert fald ikke i den situation, vi befinder os i i dag, at bygge et helt nyt statsorgan op, der skulle have til opgave at planlægge og lede dette arbejde ude i marken. Jeg tror, det er en nødvendighed at bygge på et samarbejde på disse områ-